

REPOLA-SEURA R.Y.

Repolainen 46

Jäsentiedote 1/2008

**Paro Moisse (Riikonen)
Luetaan kylvettäessä, kun
"karu", (= paha elämä) tulee
ihmiseen:**

Moarie emoinen neidi,
pyhä piika taivahainen,
tule tänne, tarvitah,
työnnä saunan sammalista
tätä päetä peästämäh!

Jaakko Lukkanen, Saarenpää:

Karhua tappamaan mennessä
Läksi mies metsälle, uros ulkotyölle.
Mies magasi mäkeä myöten,
Koira juoksi korven rannan,
Halli haukkui hartahasti.
Ei se halli tyhjää hauku,
luppakorva lulottele.
Nouse poi, nogine poiga,
nogiselta nuotivolta!
Kustapa kieli keitolaisen?
Päivä paistoi pehmiäksi,
Miekasta o tuki terästä,
miekasta Kalevan pojan.

*Suomen kansan vanhat runot
osa II, SKS Helsinki 1927*

**Iro Nesterinen, Repola,
Muujärvi**

Karhu pakenee laiturilta, kun jäljille
pirskotetaan kesäkalan suolavettä ja
sanotaan:

Jos ma osmona olisin,
Mesikämmennä kävisin,
en olis akkojen jaloissa,
kusikinttujen kujilla,
sorkkasäärten soitimilla.

Buudoran akka, Outi Netsäinen

Keärmeen lugu
Nukku nurja kalliolla.
Ves on suustansa valahti,
ves on pitkäksi valahti,
Kivi kiilti kiiltäjäksi.
Mist on peä pahalle pandu?
Peä on pantu pagatsimesta.
Mist on silmät siitolaisen?
Silmä on sigunan jyvänä,
toinen liinan siemeninä.

**Pekka Homanen, Saarenpää
Kalattajan loitsu**

Ota onki, niele negla!
Koppoa kovera rauta!
Miun on maimani makea,
miun on siimani sileä!
Pyhä Petri, pyöräsilmä
Karjalan kalajumala,
lekuttele lierin päätä,
uittele uroneniä,
käyttele kägrähartioita.

Kannen kuva: Väinämöinen, Kalevala –kuvitusta Aleksei Maksimovilta.

© Aleksei Maksimov/Juminkeko.

Puheenjohtajalta huhtikuussa

Seura tarvitsee uuden puheenjohtajan!

Seura kokoontuu vuosikokoukseensa tämän kuukauden 27.päivänä Joensuuun päättämään seuran asioista mm. puheenjohtajasta ja hallitustoiminnasta.

Olen toiminut vv. 2003 ja 2005–2007 yhteensä neljän vuoden ajan puheenjohtajan tehtävässä. Käytännössä olen myös ollut sihteerinä ja vastannut Repolaisen toimittamisesta. Nyt en enää jatka kaikissa näissä tehtävissä, enkä ole käytettävissä jatkossa puheenjohtajaksi. Perhesyistä se ei ole enää mahdollista ja omanikin jaksamiseni on vähän niin ja näin.

Yritetään vielä kerran yhteismatkaa Repolaan. Viimeksi matka on toteutunut vuonna 2006. Toisaalla tässä lehdessä on ilmoitus Repolan matkasta ensi kesänä ja siihen ehtii, jos ilmoitetaan heti Martti Nesteriselle.

Vähäisen kiinnostuksen syitä on pohdittu hallituksen piirissä: aktiivien ikääntyminen, matkan ajankohta, joka on oltava aina sama viikonloppu heinäkuussa paikallisen kyläjuhlan ajankohdasta johtuen, kielitaitoiset Repolassa vähenee koko ajan luonnollisesta poistumasta johtuen ja tietenkin myös olematon matkailuinfrastruktuuri Repolassa. Jäljempänä tässä lehdessä löytyy virikkeitä ja ohjeita omatoimimatkailijoille mm. verkkosivujen kautta.

Elämä jatkuu ja täytyy elää ihmisiksi ja täyttää oma paikkansa tässä globaalimaailmassa.. Jättäessäni nyt kiintoisän työskentäminen puheenjohtajana kiitän lukijoita ja jäseniä kiinnostuksestanne Repola-Seuraa kohtaan. Haastavinta tehtävässäni on ollut viestintä jäsenille, joilla hyvin erilaisia arvoja, elämäntavomuksia ja vaihtelevaa sitoutumisen astetta jäsenyyteen. Olisin kaivannut enemmän suoraa palautetta jäsenten tarpeista Seuran toimintaa kohtaan. Nykyisin kun on nämä mainiot viestintävälineet käytössämme . Se antaisi konkreettisuuden tunnetta ja tsemppiä johtotöissä toimiville. Hedelmällisessä vuoropuhelussa on aina kolme kulmakiveä: aktiivisuus, avoimuus ja erilaisten mielipiteiden kunnioittaminen.

*Hymyillään, kun tavataan !
Kuhmossa 4.huhtikuuta 2008
Tuula Kilpeläinen
tuula.kilpelainen@iki.fi*

Matkat ja menot mielessä

Ehkä viimeisen kerran...

Ensi kesän yhteismatka Repolaan 11.–14.7. 2008

Matka tehdään, jos sitoutuneita lähti-
jöitä on riittävän ajoissa eli huhtikuun
25. päivään mennessä 25–30 henkilöä.
Matkan hinta sisältäen ryhmäviisumin
on 125 e /hlö . Matkareitti Joensuusta-
Vartiuksen kautta Repolaan ja takai-
sin. Vastuullisena Matkanjärjestäjänä
toimii Matkatoimisto Matka-Haitari
Juuasta.

Repolassa perhemajoitus, johon sisäl-

tyy täysylöspito saunoineen maksetaan
suoraan majoittajille. On maksettu 20
euroa / vrk /hlö. Lauantai on tutustu-
mis - ja retkeilypäivä ja sunnuntaina
mahdollisuus osallistua kyläjuhlaan
(praasniekka-) Repolassa. Maanantai
ja perjantai ovat matkustuspäiviä. Sito-
vat ilmottautumiset ehdottomasti vii-
meistään 25.4.2008 puh. 040 831 3869
Martti Nesteriselle.

Matkustusohjeita Venäjän Karjalassa (Repolassa)

Seuramme jäsen Lauri Huotari kir-
joitti lokakuussa tekemänsä Repolan
matkan jälkeen yksityiskohtaiset oh-
jeet matkustamisesta mm. Repolaan.
Ohjeet koskevat yksityistä matkailua.

Jos matkasi kestää yli kolme vuoro-
kautta Karjalan Tasavallan alueella
siten, että majoitut tuttavien/ ystävi-
en luona, sinun on täytettävä muiden
asiakirjojen lisäksi jo menomatalla
tullissa KAKSIOSAINEN ILMOI-
TUSKAPPALE, johon merkitään

- paikkakunnat, jossa aiot käydä
- alimmaksi kaukaisin paikkakunta
- paluupäivä takaisin rajalle (lisää ai-
ottuun 1–2 pv.). Jos myöhästyit il-
moitetusta päivästä, saat sakot asia-
kirjavääreännöksestä
- Majoittajan tiedot: nimi, puhelin-
numero, sekä ao henkilön passin numero

Ilmoituskappaleet

- esitettävä viimeistään kolmante-
na päivänä piirin miliisilaitokselle;
siellä FSB:n virkailijalle. Repolassa
Mujejärvellä. Huomioi, että FSB:
n virkailijoilla torstai on raportoin-
tipäivä, jolloin matkustusasiakirjoja
ei käsitellä. Jos matkasi alkaa lauan-
taina, viikonlopun päiviä ei lasketa
mukaan kolmen päivän kiintiöön,
vaan laskenta alkaa maanantaista.
- Miiliaseman päällikönä toimii mi-
liisimajuri Irina Sruzhik, joka puhuu
suomenkieltä.
- jos on siis tarpeen, etkä käy muualla
kuin Repolassa, leimauta po. ilmoi-
tuskappaleet jo tulomatalla Repo-
laan, niin säästät matkoissa melkein
200 km.

- HUOMAA VIELÄ, että jos aiot käydä rajavyöhykkeellä, sinulla pitää olla kutsu viisumia hakiessa. Pumaskat oltava valmiina kuukautta ennen matkalle lähtöä. Lisätietoja Venäjän Federaation Suomen Suurlähetystön verkkosivuilla. Hyvää matkaa!

Kivikkorantaa Lentieran kylästä. Kuva © Petri Niikko.

Menomuiستio

Karjalan Sivistysseuran perinteiset heimojuhlat

Seinäjoella 12.–13.4.2008. Alaosastojen mm. Vuokkiniemi -seuran ja Pohjois -Viena -seuran tapaamiset ja kokoukset samassa paikassa. Lisätietoja ja ohjelmat KH -lehdessä 1–2/08 ss. 27–28. Ilmottautumiset toimisto@karjalansivistysseura.fi tai puh.(09)171 414.

Repolä – Seuran vuosikokous

su 27.4.2008 Joensuussa. Kaikki Ter-

vetuloa. Ilmoituksemme takakannessa lehdessämme.

Kansanmusiikkitapahtuma

”SOMMELO” 2.–7. heinäkuuta alueella Kuhmo – Sotkamo – Suomussalmi – Uhtua – Haikola. Tapahtuman pääpaikka on Kuhmossa ja ohjelma sisältää kansanmusiikkikonsertteja, teemaseminaareja (aiheina kantele, itkuvirsi ja kansantanssi), koulutusta sekä kulttuurimatkailua Vieran Karjalaan (retki 5.–7.3.). Tarkka ohjelma verkkosivuilla osoitteessa www.runolaulu.fi.

Kuivajärven praasniekka

(Petrun päivän) viikonloppuna 5.–6.7.2008 Kuivajärvellä. Tarkempia tietoja Suomussalmen kunnan www-sivuilla.

Konserttimatkalaiset menossa Haikolan kylään. Kuva Tuula Kilpeläinen.

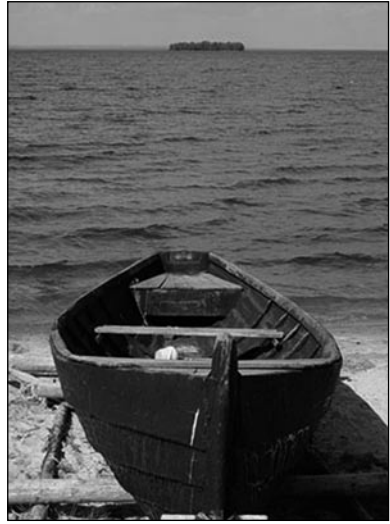
Uusia reittejä ja matkailun www-sivusto tukemaan matkailua Venäjän Karjalassa

Mujejärven piiriin Karjalan tasavaltaan on inventoitu kolme uutta luontomatkailureittiä, kaksi vesireittiä ja yksi tie- ja polkureitti.

Rukajärven tie -nimellä kutsuttu, Lieksajärven kiertävä reitti kulkee samannimisen elokuvan ja kirjojen tuetuksi tekemissä maisemissa. Jokireiteistä toinen päättyy myös sotahistoriasta tuttuun Tiiksan kylään ja toinen alkaa sieltä. Reittejä ja Nousijakarjalaisten ja viikinkien jäljillä -hankkeen muuta aineistoa sekä viime vuosina luontomatkailun tueksi koostettua materiaalia esiteltiin lokakuussa 2007 tiedotustilaisuudessa Lieksassa.

Venäjän Karjalan syrjäseudut ovat matkailualueena neitseellisiä, matkailijoita on vähän ja palvelut sen mukaisesti niukat. Vaikka matkat ovat pitkät ja hinnatkin usein kylissä jo melko korkeat, alueelle uskaltautuva kulkija kokee helposti erittäin eksoottisia luonto- ja kulttuurielämyksiä, ja saa syrjemällä olla hyvin omissa oloissaan. - Kehittämistä häiritsee hallinnon ja säädösten runsas vaihtuvuus, toteaa erikoistutkija Timo J. Hokkanen.

Myös yrittäjiä on vähän ja kielitaito rajoittuu useimmiten venäjään. Kokemuksen mukaan vähäinenskin venäjän kielen taito auttaa toiminnassa olennaisesti, sanoo Hokkanen. - Suomea osataan rajaseudulla vielä jonkin verran, mutta suomea taitavat ovat jo iäkkäitä ja heidän lukumääränsä vähenee

Vesistöt ovat myös Repolan rikkaus. Kuva © Petri Niikko.

nopeasti.

Nousijakarjalaisten ja viikinkien jäljillä -hankkeessa valmisteltu www-sivusto palvelee Venäjän Karjalan matkailusta kiinnostuneita. Sivustolla esitellään rajanläheisten Mujejärven, Suojärven ja Laatokan Karjalan alueiden matkailukohteita, kyliä, palveluja ja historiaa. Palveluun on linkitetty näillä alueilla toimivien suomalaisten matkanjärjestäjien kotisivuja.

Sivuston tiedot on koottu hankkeen kartoitusretkien sekä muiden yhteistyöprojektien tiedoista ja tuloksista. Palvelun rakentamisessa ovat olleet mukana Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, Karelia - Expert matkailupal-

velu, muutamia matkailuyrittäjiä sekä "Karjalaseuroja". Sivusto on nähtävillä Karelia-expertin www-palvelussa. Verkkosivujen toteutuksesta vastannut suunnittelija Timo Mikkonen harmittelee tiedon nopeaa vanhenemista. Mikkonen toivookin jatkossa matkailuyrittäjien olevan mukana tietojen päivittämisessä.

Biosfäärialuetoiminta tukee rajaseutuja

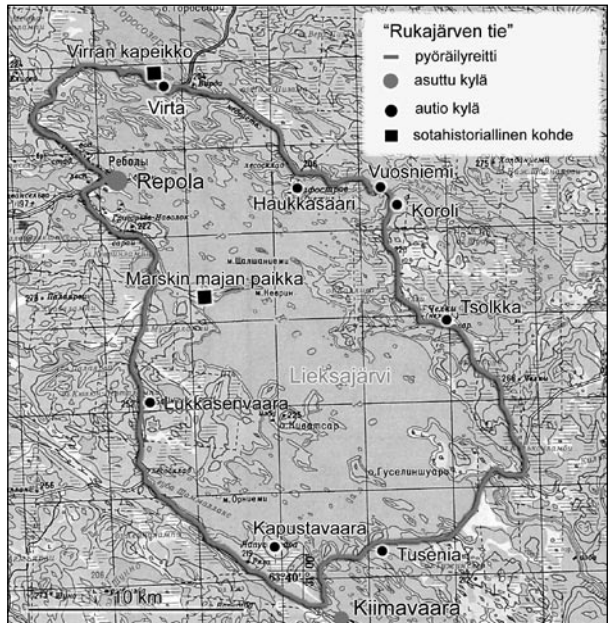
- Nousijakarjalaisten ja viikinkien jäljillä -hanke liittyy Pohjois-Karjalan ja Kainuun monipuoliseen lähialueyhteistyöhön, joka on viime vuosina varsinkin suomalais-venäläisissä hankkeissa tiivistynyt. Rajaseutu nähdään yhä selvemmin kokonaisuutena, vihreänä vyöhykkeenä, jossa luonto, talous ja kulttuuri ovat hyvin lähellä toisiaan. Pohjois-Karjalan biosfäärialue tukee näitä toimintoja ja sen toimintamallia on laajennettu myös biosfäärialueen ulkopuolelle. Toimintamalli soveltuu hyvin kestävään luonnon hyödyntämiseen perustuvien elinkeinojen edistämiseen ja työllisyyden parantamiseen rajaseudulla molemmin puolin rajaa, toteaa johtava tutkija Raimo Heikkilä Suomen ympäristökeskuksen Joensuun toimipisteestä. - Luonnon, kulttuurin ja yhteiskunnan

näkökulmien

liittämistä toisiinsa kehitetään edelleen tulevissa hankkeissa, samoin yhteistyötä yritysten kanssa. Valtionhallinnon, kuntien ja yksityissektorin yhteistyö samoin kuin maakuntien ja valtioiden rajat ylittävä yhteistyö on rajaseudun elinkelpoisena ja asuttuna säilyttämisen perusta.

Tutkimuksen, tiedon välittämisen ja kehittämishankkeiden kautta voidaan luoda uusia mahdollisuuksia. Konkreettisia tuloksia ovat luontotietoisuuden lisääminen koulutuksen ja luontomatkailun kehittämiseksi sekä uusien matkailu- ja retkeilyreittien kehittäminen. Jatkossa tavoitteena on uusissa hankkeissa nivoa tiedon tuottaminen ja kehittämisajatuksat konkreettisiin investointeihin ja rakenteiden luomiseen.

Nousijakarjalaisten ja viikinkien jäl-

Kuva Lieksajärven reitti.
© Valtion ympäristöhallinto.

jillä -hanke on rahoitettu EU:n Interreg III A Karjala -ohjelmasta ja sen päätoteuttajana on ollut Pohjois-Karjalan ympäristökeskus. Nousijakarjalaisten jäljillä -hankkeessa ja monissa muissa hankkeissa on kerätty paljon aineistoja ja luotu materiaaleja, joiden käyttöä kannattaa tehostaa. Luontomatkailun kehittämisen tueksi löytyy runsaasti tietoa ja esim. karttoja.

Lisätietoja

Erikoistutkija Timo J. Hokkanen, Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, puh. 0400 884 769

Johtava tutkija Raimo Heikkilä, SYKE:n Joensuun toimipaikka, puh. 050 3520 888

Suunnittelija Timo Mikkonen, Pohjois-Karjalan ympäristökeskus, puh. 040 562 4752 s-posti: etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Mualla verkossa

Matkat Venäjän Karjalaan (Karelia Expert Matkailupalvelu Oy)

Lisää matkoja ja reittejä

www.kareliaexpert.fi

Seuran valinta 2008

© Aleksei Maksimov/Juminkeko

UUTUUS! Repolasta uusi kolmi-värikartta saatavana.

Kartassa näkyvät vesistöt ja vanhat kylät 1700-luvulta alkaen. Tiestö on merkitty nykyisen tilanteen mukaan, jotta matkailija tietää, minne pääsee autolla. Kartta on laadittu Google Maps -karttapohjalle tekijöinä Leo Ho-
manen, Albert Ilonen ja muutamat vanhemmat repolalaiset. Kun luet sukutarinoita, voit seurata kartasta tapahtumapaikat (= kylät). Sopii liitteeksi Aunuksen Repola

-kirjaan.

Tilaa lahjaksi ja soita p.040 538 3938 Juhani Kyötiseltä, Riekontie 18.as.15, 49410 POITSILA

Aunuksen repola -kirjaa

vielä saatavana 25 e + postikulut noin 7e,

Standaarit 35 e,

Rintamerkit (revonpää) 6 e, lisätään aina postimaksu painon mukaan.

Tilaa s-postilla taloudenhoitajalta:

pekkay.hukkanen@kolumbus.fi

Repolainen-julkaisun jäännös-kappaleita voi tiedustella Erkki

Muraselta: P.(03) 476 3273,

ermu@phpoint.net tai

Internetissä repolaseura.org

Repolan historiaa vuoteen

1939 -vihkosta venäjäksi, hinta

2e / kpl. puheenjohtajalta

tuula.kilpelainen@iki.fi

Uutta kirjallisuutta Repolasta:

Sotasaalista Itä- Karjalasta

**Suomalaistutkijat miehityillä alueilla Karjalassa
jatkosodan aikana 1941–1944**

Tenho Pimiä: 285 sivua, Gummerus, Jyväskylä 2007

Tenho Pimiän kirja perustuu tutkijan väitöskirjatyöhön vuodelta 2007. Keväällä 1942 suomalaiset tiedemiehet ja kansanperinteen kerääjät saivat tehtäväkseen osoittaa vallattujen Karjalan alueiden kuuluvan historiallisesti ja

etnisesti Suomeen. Sodan runtele-
masta ja autoioittamasta Karjalasta kerättiin talteen ”sotasaaliina” huomattava määrä esineistöä koti - Suomen museoiden kokoelmiin säilytettäväksi. Karjalasta oli tutkijoiden tarkoituksena tehdä karjalaisen kulttuurin paratiisi. Tarkoitus oli varsinkin Karjalan kulttuurimuistojen säilyttäminen jälkipol-

ville. Itä- Karjalan sotilashallinto toimi sotilasvirkailija Nikkilän johdolla museokuumeen kourissa.

Tehtävää oli paljon ja aikaa vähän.

Kansatieteilijät kulkivat voitokkaan armeijamme jäljessä ja aloittivat kansatieteelliset kenttätöet syksyllä 1941. Toimialueena oli eversti Erkki Raappanan johtaman 14. divisioonan jälkeensä jättäneiden karjalaiskylien tutkiminen ja kansatieteellisen perinnön inventointi. Kirja sisältää runsaasti tietoa Repolan kylien elosta ja oloista talvisodan jäljiltä 1941.

Tutkimuksen kohteena oli Repolan

jatkuu sivulla 12

Suomalaisia sotilaita Repolassa; Repola-seuran kuva-arkisto.

Tule jäseneksi karjalaisseuraan!

Mitä Repola-Seura tarjoaa jäsenelle?

- 1 Neljä kertaa vuodessa ilmestyvän jäsenlehden Repolaisen, jossa on ajankohtaisia tapahtumia ja johon jäsenet kirjoittavat kokemuksiaan.
- 2 Joka kesä sukulais- ja kulttuurimatkan rajantakaiseen Repolaan (matkanjärjestäjä hoitaa viisumit ja majoituksen).
- 3 Jäsenet ovat tervetulleita seuran kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin. Niissä voi tavata muita Repolasta lähtöisin olevien sukujen edustajia. (Kaikki repolalaiset ovat sukua keskenään!)
- 4 Seuran hallitus avustaa myös sukututkimusasioissa.
- 5 Halutessasi voit osallistua seuran kautta avustustoimintaan tämän päivän Repolaan.
- 6 Olet tervetullut vaihtamaan mielipiteitä jäsenten kesken seuran jäsenten omalla internetkeskustelusivulla. Repola-Seuran internet-sivut ovat aina avoimna kaikille repolalaisuudesta kiinnostuneille sekä linkkien myötä Repolaan, Karjalaan – kaikkialle maailmaan. (www.repola-seura.org)

Ja kaiken tämän saat edullisesti: vain 14 €/vuosi!

TERVETULOA!

Jäseneksi liittymiset suoraan jäsensihteeri Päivi Kiiskiselle (kts.hallituslista) tai internetissä www.repola-seura.org.

**Repolaisen postitus lop-
puu niille, jotka eivät ole
maksaneet viime vuo-
den 2007 jäsenmaksua
30.4.2008 mennessä!**

Vuosikokous päätti, että jäsen-
maksu vuonna 2007 on 14 euroa.

Jos haluat ainaisjäseneksi, mak-
su on 180 euroa. Sen jälkeen ei
tarvitse huolehtia vuosittain jä-
senmaksujen maksamisesta. Ny-
kyiset ainaisjäsenet voivat halu-
tessaan maksaa kannatusmaksua
25–100 euroa esim. osoitettuna
tiettyyn tarkoitukseen.

Ohessa on jäsenmaksulomake,
jonka voit leikata irti ja toimittaa
pankin maksupalveluun allekir-
joitettuna. Jos maksat esim. in-
ternetissä, siitä löydät tilinume-
ron. Lomakkeessa ovat edellä
mainitut maksuvaihtoehdot.

Jotta jäsenihteerimme voi hel-
posti selvittää, keneltä maksut
ovat tulleet, muista ehdottomasti
käyttää viitenumeronä tämän
lehden osoitelipukkeessa olevaa
nelinumerosta numerosarjaa.
Sen perusteella maksu kirjautuu
oikealle maksajalle. Maksun ti-
lanne näkyy tämän lehden osoi-
telipukkeessa.

Jäsenmaksun viitenumero on
sama kuin aiempina vuosina
2005–2006. Vanhoja jäsenmak-
suja ei voi maksaa tällä ”pankki-
siirrolla”.

Jäsenyysperuutukset jäsenihteeri
Päivi Kiiskiselle
päivi.kiiskinen@pkky.fi.
Tahtotila ratkaisee! Kiitos.

Leikkaa tästä

TILISIIRTO Vain kotimaan maksuliikenteessä											
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">Saajan tilinumero</td> <td style="padding: 5px;">Joensuun OP 577005-2152320</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Saaja</td> <td style="padding: 5px;">REPOLA-SEURA RY</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Makseja</td> <td></td> </tr> </table>	Saajan tilinumero	Joensuun OP 577005-2152320	Saaja	REPOLA-SEURA RY	Makseja		<table style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; padding: 5px;">☐ Vuosijäsenmaksu 2007 14 €</td> <td style="width: 50%; padding: 5px;">☐ Kannattajajäsenmaksu 100€</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">☐ Ainaisjäsenmaksu 180 €</td> <td style="padding: 5px;">☐ Ainaisjäsenen vapaaehtoinen tukimaksu 25 €</td> </tr> </table>	☐ Vuosijäsenmaksu 2007 14 €	☐ Kannattajajäsenmaksu 100€	☐ Ainaisjäsenmaksu 180 €	☐ Ainaisjäsenen vapaaehtoinen tukimaksu 25 €
Saajan tilinumero	Joensuun OP 577005-2152320										
Saaja	REPOLA-SEURA RY										
Makseja											
☐ Vuosijäsenmaksu 2007 14 €	☐ Kannattajajäsenmaksu 100€										
☐ Ainaisjäsenmaksu 180 €	☐ Ainaisjäsenen vapaaehtoinen tukimaksu 25 €										
Allekirjoitus											
Viitento											
Tiliitä n:o	Eräpäivä 30.4.2008										

alueen kuusi kyläpiiriä: Kolvasjärvi, Repola, Saarenpää, Kiimavaara, Tuulivaara ja Lentiera. Kyläpiireistä pienin oli Kolvasjärvi ja Repolan kirkonkylä oli asevoimien käytössä.

Repolan pogosta

”Pöyhimme tienristille jäänyttä tavarakasaa. Vaatteet, suolakalat ja muut matkaeväät olivat jäätyneet maahan kiinni. Paras oli tästäkin viety. Maantien vieressä oli raunio ja raunioissa

romua ja palamatta jäänyttä muuta tavaraa. Kirkko oli palanut. Kellon kieli lojui peruskivillä. Kalmismaan kuusikosta oli jäljellä vain mustia, kiiltäviä kantoja, Hautojen sijat oli poljettu tantereeksi.

Törhösen vanha mellitsa oli tietysti jo hävinnyt niin kuin koko kartano. Tuulimyllyn paikalla on nyt mökki, jossa toimii Repolan siviiliposti. Mauran eli Koulunniemellä emme käyneet, koska oli niin kylmä. Entinen kunnanalo oli myös rauniokasana”, muisteli neiti Maija Karhunen, joka oli muuttanut Suomeen 1921.

Saarenpää

Saarenpään kylään kuului parikymmentä Lieksanjärven Lukkasenniemen ja Homasenniemen väliselle alueelle sijoittunutta taloa. Kylään kuului kyläneuvoston kokoushuone, kalakellari ja kauppa, joka oli sijoitettu tsasouan paikalle. Asukkaat olivat paenneet kylästä Leppälaxin komppanian saapuesasa paikalle.

”Aittojen edessä oli vaatekasoja ja

Saarenpään kylän lastenseimi; Repola-Seuran kuva-arkisto.

röykkiöt kenkäräjoja, joitakin tuoleja, vakkvoja ja lippaita. Ne oli viskottu ulos aittoja siivotessa ja nyt olivat vaatteet jäätyneet suureksi paakuksi, jota ei voinut ryhtyä repimään. Kaikista paitsi Homasenniemen taloista kaikki vaatteet ja lumput olikin kerätty osaksi kaupassa olevaan loppuvarastoon ja luppulaariin.

Siitarisen talo oli muutettu lastenkodiksi. Viisitoista lastensänkyä oli kamarissa. Pirtti olilautaseinällä jaettu kahtia. Ikkuna rikki, vanerilla hatarasti paikattuna. Seinän vieristä paistoi päivä. Aitan rikkoutuneen ikkunan edessä kätkyt tuiskulunta täynnä” muisteli maisteri Helmi Helminen näkemäänsä Siitarisen taloa katsellessaan.

Kolvasjärvi

Repolan tavoin Kolvasjärvikin oli pääosin kasarmialuetta, jossa toimi armeijan eläinlääkintöosasto. Alueella oli joukoittain talleja ja rehuvarastoja. Alkuperäiset talot olivat huonossa kunnossa. Romanaisen talo oli ollut tyh-

jillään jo viisi vuotta. Tutkijat ehdivät viipyä Kolvasjärvellä vain viisi tuntia ja paluumatka Repolaan oli kovin vaivalloinen.

”Hevonen oli pieni, harmaa ponimainen raukka huonossa kengässä. Reki oli huonorautainen työreki ja sen takana kuormana vielä kaksi työrekeä karraamassa. Muun kuorman muodostivat kuski ja minä, museotavarat ja hevoslääkkeet, joita sain pakkasessa odottaa hevostalleilla liki tunnin. Matkan varrelta tuli kuorman vielä kaksi autonsa metsään ajnutta poikaa, mutta heidät karkoitettiin kuormasta”, muisteli Helminen tutkimusmatkaansa.

Kiimaanvaara

Alun perin Sakkusien, Kusninien ja Leskisien kylässä oli ollut toistakymmentä asuinsijaa. Väestö oli kylästä evakuoitu suomalaisten etenemisen alta heinäkuun alussa 1941. Vaikka kylä oli tyhjentynyt pari kuukautta aikaisemmin, tuho oli ollut sitäkin suurempi. Irtain omaisuus oli likimain menetetty. Liian monet olivat ehtineet sitä käänneellä ja ottaa muistoja.

”Aitat olivat suuta myöten täynnä ja hirveän sekaisin monen kävijän jäljiltä. Siellä on sirpit, höylät, kirveet ja sahat, padat, vadit, korvot ja tuohivakat, kivikupit, kenkärajat, matonkuteet, vaatteet ja verkot, kirnut, kelkat, kangaspuut, pirrat, niidet, rukit ja kuosalipäät yhtenä vyyhtenä toisiinsa kietoutuneina. Särkynyttä posliinia on kaikkialla.

Venäläisiä sotavankeja Repolassa; Repola-Seuran kuva-arkisto.

Puisuissa suolakalat kuivuneina. Taikinoissa tahdas kivettyneenä. Hillopurnut hapantuneet, liinansiemenet pitkin lattioita. Heinien seasta pölyyää esiin höyheniä. Tilkkuvakassa aikoinaan Suomesta tuotu separaattori. Pullojen määrä on tavaton”. Helmisen mielestä esineistö tässä tulen ja sodan ryöstämissä kylässä ei ollut mitenkään korvaamatonta. Siivousryhmät olivat korjanneet talteen tärkeimmän ”sotasaaliin”.

Haukkasaari

Haukkasaari oli Kiimaanvaaran kyläpiiriin kuuluva puisen sillan mantereeseen yhdistämä Lieksanjärven saari. Vesiteitse sinne on Repolan kirkolta matkaa noin 8 kilometriä ja maanteitse yli kolme peninkulmaa. Pelloilla kasvatettiin perunaa, kaalia, rehujuurikasta ja ruista. Kalastus oli kylän elinkeinoista toisella sijalla metsästyksen ohella. Saaren kuutta päätaloa asusti-

vat Kanasen ja Pottosen suvut. Etelärannalla Karppa ja Kondratta Pottosen talot, keskellä kylää kumpareella Prokko Pottosen asuinsija, Kondrattan naapurina Jyrki Kananen muutaman kymmenen metrin päässä Feodor eli Parta-Pottosen talosta. Kalmisto oli ehtinyt kokea kovia bolsevikkiaikana. Museotavaraa koottiin kylän rakennuksista yhden ainoan päivän aikana.

”Kylä oli evakuoitu heinäkuun alussa. Paluun toivossa kyläläiset olivat parhaansa mukaan pyrkineet kätkemään irtainta omaisuuttaan. Prokko Pottosessa oli parhaat ruoka-astiat, posliinit ja lasit kätkeyty karsinaan ja Kondratta Pottosella oli arvokkain irtaimisto vaateaitassa heiniin peitettyinä. Anni Pottosen talossa oli piirastahdas jäänyt pöydälle ja voisula sen viereen leipojaansa odottamaan. Mitään hyötyä ei kätköistä kuitenkaan koitunut, sillä kaikki irtain oli jo pengottu ja levitelty pitkin pihoja. Kylän liepeillä lojui useita koirien ja lampaiden raatoja Kolhoosin karjasuoja oli tehty hajoittamalla eräs kylän taloista. Kylän suurin asuinrakennus oli jo bolsevikkiaikana siirretty Mauranniemelle Repolan kirkolle. Feodor Pottosen asuinsijaa oli uusittu kovalla kädellä: pirtti oli jaettu lautaseinillä neljään pilttuuseen ja riihi näyttiviimeksi toimineen neuvostosotilaiden hevostallina. Muutenkin koko talo osoitti uusien ihmisten ja vieraitten tapojen ikäviä jälkiä.”

Minkälainen Feodor Pottosen talo oli ennen ollut kysyttiin Helmi Helmiseltä ?

En tiedä, kun ei ollut keltä kysyä!

Roukkula

Roukkulan kylä jakautuu virran kahta puolta Kobosen ja Jouhkimaisen puoleen. Kobosen puolella ovat Ondrei Kyrssösen ja Marttisen talot. Kalmismaan mäntyyn oli rakennettu tähystystorni. Tsasounan ja hautojen sijalla oli ampumahautoja. Virran toisella puolella sijainnut Jouhkimaisen talo oli monien muiden rakennusten tavoin muutettu venäläisten kasarmiksi. Pussisen ja Lukinin taloista kerättiin mukaan museoihin tarkoitettua esineistöä.

”Kaikista näkemistäni kylistä on Roukkula tähän asti ollut rappeutunein ja syynä on ilmeisesti venäläisten kasarmi Jouhkimaisen puolella kylää. Ottamalla haltuun kylän suurin talo on ikään kuin selkä taitettu koko kylältä. Ihme, että Huureisen talo oli vielä jonkinlaisessa kunnossa” totesivat Helmi Helminen ja Maija Karhunen kylässä vierailtuaan.

Vuosniemi

Vuosniemen kylä Lieksanjärven itärannalla oli vesiteitse muutaman kilometrin päässä Repolasta. Muiden Repolan kylien tavoin Vuosniemikin oli tyhjentyneet asukkaista kesä-heinäkuun vaihteessa. Neljä asuinsijaa Trossi, Kakko, Kormila ja yksi kesken eräinen talo olivat tyhjillään. Taloista Kakko ja Trossi

olivat vielä hyvässä kunnossa. Kakkoset ja Kakkojeffit olivat asuneet taloa miehityskesään saakka. Äkkilähtö jätti jälkensä tähänkin hyvävointiseen karjalaistaloon.

”Taloa oli sota raastanut. Ikkunat oli

lyöty rikki, linnut lentelivät läpi ikkunaanasta ikkunaan.

Peräsupussa, missä pidetään pyhäinkuvaa lojui koiran raato. Pöydällä oli sysiä ja kalanraatoja. Ikonit, obrazat, pyhäinkuvat oli revitty seinältä alas. Kamarin ikkunan kamanaan oli levitetty koppelon pyrstö. Sintsoon, eteiseen oli nostettu suutarin työkalupöytä. Komerossa oli paljon linnunsiiپیä ja höyheniä. Sinne oli myös kätkeyty pari obrazaa. Porstuan pohjakamarissa oli lattia täynnä Kakkojeffin geometrian ja algebran vihkoja, oppikirjoja, silkkikukkuja, lasten leluja, piirustuksia ja kangastilkkuja”.

Helmi Helmisen mielestä Vuosniemen tutustuminen oli ollut ensimmäisen sotavuoden kohokohta, todellinen kansatieteilijän toiveuni.

Tunttula

Tunttula eli Tuntunniemi oli osa Repolan pogostan sotilastukikohtaa, jota venäläiset usein häiritsivät ilmasta ja maasta käsin. Tutkija Helminen ei pitänyt kirkonkylää kansatieteellisesti tärkeänä kohteena. Kirkon seutu oli ollut yhtä ja samaa kolhoosia, joka viljeli perunaa ja ruista. Kalastaminen oli luvallista vain kolhoosin tarpeisiin.

Polttopuutkin olivat olleet kylässä ostotavaraa.

Muutaman kilometrin päässä sijaitseva Tuntunniemi kiinnosti tutkijoita.

Helminen kirjoitti muistiin.

”Aamupäivän pengoin Tuntunniemellä. Siellä sijaitsevat Repolan talot n: o 46-50, kaikki ennen Repolan omaisuutta. Talossa n:o 46 näkyi asuneen Tunttusia näihin asti, koska aitan la-

kalla oli tuore Tunttusen Maikin oi-keinkirjoitusvihko ja kaikenlaista karjalaisen elämän irtaimistoa. Aitasta korjasin talteen pois ryssien käsistä suuren pahkakupin, jossa oli sininen ulkopinta, kaistaleen esiliinan helmaa, pitsin pätkiä ja nipun kaarnakohoja. Joku toinen oli jo käynyt aikaisemmin ja leikellyt hameista parhaat palat ja vienyt kaiken muunkin vietävän. Vakkalliset valmiiksi harjattua pellavaa oli viskottu aitoissa huiskin haiskin.

Kävi sääliksi Tunttusia, joitten työt ja vaiivat siinä oli tallattuna: Ryssät, vankiryssät ovat myös pöyhineet kaikki kätköt, ottaneet parhaat villavaatteet ja tehneet niistä käsineitä ja jalkineita itselleen.

Toisista pirteistä tuli niin hirveä lemu, ettei saanut luonnoaltaan men-nyksi sisälle. Parhaassa talossa asuvat juuri rangaistusvangit. Suomalaiset saavat istua pimeässä ja iivanat täällä polttavat kolmeakin myrskylyhtyä.

Tuntunniemelle oli sijoitettu Repolan tukikohdan vankileiri. Sen kärjessä asuivat vanginvartijat, seuraavassa talossa inkeriläiset ja karjalaiset ja kolmannessa talossa ”erittäin likaiset ja uppiniskaiset” rangaistusvangit.

Virran kylä

Kylä sijaitsee Repola- Omelie maantien varrella Torasjärven ja Lieksanjärven välisessä kapeikossa. Se oli jatkosodan aikana strategisesti merkittävä kohde ja kiivaan taistelun näyttämö vesistön itäpuolista sillanpääasemaa valloitettaessa. ”Rukajärven tie ”elokuvas-
sassa on kohta-
us luutnantti Pentti Perttul-
in miesten taistelusta Virran

kapeikossa.

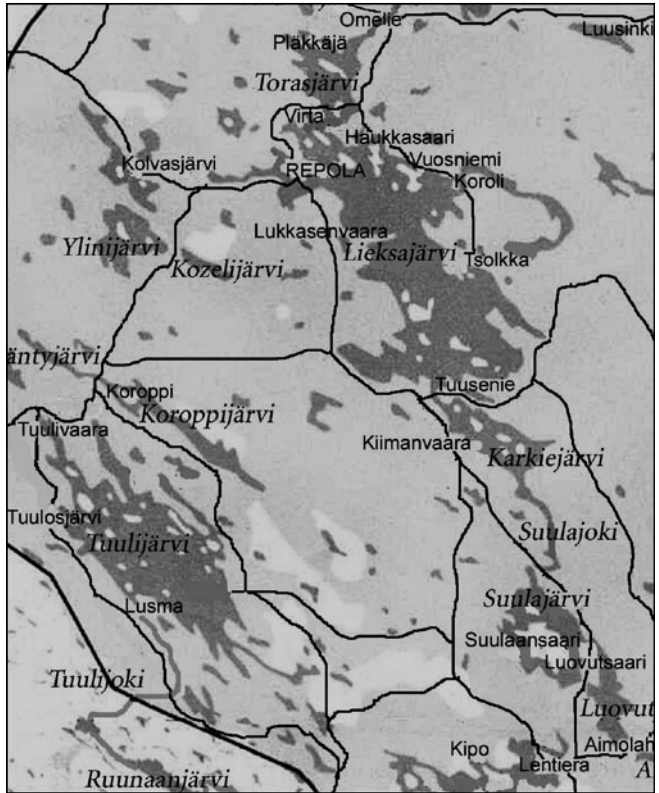
Kylässä oli aikoinaan kuusi taloa, joista enää oli pystyssä suomalais-ten vartiomiesten asuma Virran Vaselin talo. Kaikki muut rakennukset oli sodan melskeissä poltettu. Palaneiden talojen pihamaita komistivat suuret palaneet kuuset. Talojen sivurakennukset kylvit, riihet ja aitat olivat osittain säilyneet.

Aitoista löytyi runsaasti hyvin säilyneitä puuastioita. Kalastustarpeita ja suolakala-astioita löytyi runsaasti.

Kylässä ei ollut mahdollisuutta yöpyä ja Helminen joutui palaamaan saman päivän iltana museotavaroineen Repolaan. Vartiomies ohjasti sotasaalishevosta, joka oli niin laiska, että ajomiehen piti vähän väliä esimerkin vuoksi juosta sen rinnalla

Tuhoutuneet kylät

Repolan pogostan kylistä suurin osa joutui jatkosodan jalkoihin. Tuulijärven ympäriltä hävisivät Tuulivaaran kylät, Tuulosjärven kylä, Lusma ja Koroppi.

Osasuurennos Leo Homasen kartasta: Repolan kylät 1920 ja tiet 2007. Kartta myynnissä Seuran valinnasta s. 3.

Lieksanjärven alueen hävinneet kylät: Kipo, Aimolahti, Luovutsaari, Suulaansaari, Tuusenie, Tsoikka, Koroli ja Plakkajä.

Mummoni syntymäkylässä eli Ome-
lien ”mottikylässä” asutaan edelleen ainakin kesäaikana.

Erkki Mauranen

Huomionosoitus ja onnittelu

Seura onnittelee lämpimästi palkittua ja toivoo menestystä edelleen.

Seuramme Joensuussa asuva jäsen fil.maist. Valentina Afanasieva palkittiin 18.3. Joensuussa toimintakeskus VATAKASSA ”Maahanmuuttaja –myönteinen teko –diplomilla”

Sanomalehti Karjalainen kirjoittaa 19.maaliskuuta 2008:

SPR:n Savo-Karjalan piiri myönsi ”Maahanmuuttajien myönteinen teko” –diplomin Valentina Afanasievalle. Viime vuodet maahanmuuttajien parissa vapaaehtoistyötä tehnyt filosofian maisteri opetti Venäjän kieltä ja kulttuuria jo 1970 –luvulla. Hän muutti Petroskoista pysyvästi Suomeen 1990 –luvun alkupuolella. Toissa vuonna hän jäi eläkkeelle Joensuun Yliopiston täydennyskoulutuskeskuksesta. Viime vuoden alusta hän on opettanut vapaaehtoistyönä suomea ja suomalaista kulttuuria. Hän on kehittänyt uudenlaisen Pojehali –opetusmenetelmän, jossa ensin opetellaan kieli ja vasta sitten tieto kielestä.” Kyllä ihminen aina

matkimalla oppii puhumaan uuttakin kieltä” tuumii opettaja Afanasieva. SPR:n monikulttuurisessa VATAKASSA opitaan suomea toistamalla toisten puhetta. Kurssilla käy jatkuvasi noin puolensataa ihmistä.

KIELITAITO ON MAHDOLLISUUS: Maahanmuuttaja saa otteen yhteiskunnasta kielen oppimisen ja yhteiskunnallisen ohjauksen kautta. Myös lähtömaassa suoritetuista tutkinnoista voi saada enemmän irti yksilöllisen opettamisen ja sopeuttamisen kautta. Valentinan mielestä suomalaisten ja venäläisten suhteet ovat paranemaan päin. Kauppa käy ja asenteet sen myötä myönteisemmiksi.

Lyhennereferaatti La Hu ja Tuula K

Toimintakertomus 2007

1. Yleistä

Vuosi 2007 oli seuran 23.toimintakausi. Aunuksen Repola-kirjan myyntiä jatkettiin ja seuran toiminta noudatteli edellisten vuosien toimintatapoja.

2. Jäsenistö

Toimintakauden lopussa oli yhdistyksessä 84 maksanutta vuosijäsentä ja 55 ainaisjäsentä. Vuosijäsenmaksu oli 14 e, ainaisjäsenmaksu 180 e ja kannatusjäsenmaksu.

3. Hallitus

Hallitus kokoontui 4 kertaa. Puheenjohtaja Tuula Kilpeläinen varapuheenjohtaja Juhani Kyöttinen taloudenhoitaja Pekka Hukkanen jäsensihteeri Päivi Kiiskinen

4. Kokoukset

Vuosikokous pidettiin 22.4.2007 Kuhmossa Kalevalan Kuntoutuskodilla, jossa yhteydessä vietettiin juhlaa puheiden ja kalevalaisen musiikkiperinteen merkeissä. Länän vuosikokouksessa oli 10 seuran jäsentä päättämässä asioista. Kalevalan kuntoutuskodin väki osallistui juhlaan ja heille jaettiin Repolaisen näytelehtiä.

5. Julkaisutoiminta

REPOLAINEN-jäsentiedote ilmestyi 3 kertaa, jotka laitettiin myös seuran kotisivuille pienellä viiveellä (www.repola-seura.org). Jäsenistön lisäksi julkaisua postitettiin Karjalaan ja Suomeen yhteistyökumppaneille 21 koh-

Seuran tuotemyyntiä Lieksassa, pj ja Martti Nesterinen

teeseen. Internet-sivujen ylläpidosta vastasivat Mikko Pikarinen ja Ilpo Kantonen.

6. Yhteistoiminta ja matkat

Yhteistyöryhmiä (henkilöitä ja /tai järjestöjä) oli Suomessa 11 ja Venäjän Karjalassa 10. Yhteismatkalle Repolaan ei ilmottautunut riittäväst, joten matka ei toteutunut.

7. Muu toiminta

Seuran valinnasta myytiin Aunuksen Repola-kirjoja, Repolan karttoja ym. Myyntitarvikevarastoa hoiti taloudenhoitaja Pekka Hukkanen.

Hallitus

Repolainen

- jäsenlehti on myös internetissä osoitteessa repola-seura.org.
- ilmestyy 3-4 kertaa vuodessa

Jäsenistön kirjoituksia ja kuvia toivotaan yhteiseksi lukuiloksi.

Muistelmia, matkakertomuksia, sukutapahtumia valokuvineen jne...

Repolaisessa julkaistut kirjoitukset edustavat kirjoittajien omia näkemyksiä.

Lähetykset päätoimittajalle: tuula.kilpelainen@iki.fi tai

toimitussihteerille: ermau@phpoint.net

Toimituskunta:

Päätoimittaja

puheenjohtaja Tuula Kilpeläinen

044 330 55 29

Toimitussihteeri

Erkki Mauranen

(03) 476 23 273

Painopaikka

Offset YM Ky, Ruovesi

Saarenpään kylärantaa, Kuva Petri Niikko ©.

VUOSIKOKOUS su 27.4.2008

pidetään su 28.4.2008 klo 11 Joensuussa Hotelli Juliessa,

osoite Valimontie 3, 80710 Lehmo.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 10 pykälässä vuosikokoukselle määrätyt asiat.

Opastettu ajoreitti Rantakylä ja Salpakangas -viittojen kohdalta oikealle (Pohjoisesta tultaessa ensimmäiset liikennevalot ja vasemmalle) Kajaanin tieltä.

Kokous Julie -kabinetissa. Kokouskahvit kokouksen aluksi. Lounasta noutopöydästä klo 15 saakka a´10 e/hlö.

Uuden hallituksen järjestäytymiskokous vuosikokouksen jälkeen
Tervetuloa kokoukseen!

Hallitus

